

Az új perrendtartások mint a professzionális peres eljárások garanciái

„A perrendtartás azokat a szabályokat tartalmazza, amelyek megmutatják, hogy a konkrét perben kinek, mikor, mit és hogyan kell csinálnia” - hangzott el a Fővárosi Törvényszék (FT) 2017. december 13-án megtartott sajtókonzultációján, ahol a bevezetendő polgári és közigazgatási perrendtartás legfontosabb újításairól beszélgettek újságírók a meghívott szakértő bírakkal.

„A 2014 márciusában hatályba lépett új Polgári Törvénykönyv (Ptk.) hatásai sem voltak elhanyagolhatóak, de minőségileg más változásokat indukáltak, mint a 2018. január elsején hatályba lépő új polgári perrendtartás. A Ptk. az anyagi jogi szabályokat tartalmazza, ezért sokkal lassabban érezhető a hatása, mint a polgári perrendtartásé, hiszen ha a régi Ptk. hatálya alatt kötöttünk egy szerződést, akkor mindaddig, amíg az a szerződés él, a megállapodásra vonatkozóan főszabályként a régi Ptk. előírásait kell alkalmazni” - kezdte előadását dr. Parlagi Mátyás, az FT Polgári Kollégiumának kollégiumvezető-helyettese. A perrendtartás változásának hatásmechanizmusát ahhoz hasonlította, mint amikor hirtelen jelentősen módosulnak a közlekedési szabályok: ahogy egy közlekedési szituációban is azonnal és helyesen kell reagálni az adott helyzetre, úgy az új Pp. szerinti professzionális pervitel alapfeltétele is az, hogy úgy a felek, mint a bíróság azonnal válaszolni tudjanak minden perbeli cselekményre, eseményre. Az előadó hangsúlyozta: az új polgári perrendtartás egyik legfőbb célja, hogy a perek elhúzódását megakadályozza, s elősegítse a perek mihamarabbi befejezését. A kollégiumvezető-helyettes példákkal szemléltetve, részletesen beszélt a polgári peres eljárások januártól bevezetendő három szakáról, azaz a perindítás, az azt követő perfelvétel, majd a per lezárását is tartalmazó érdemi tárgyalás jellemzőiről. Előadásának végén dr. Parlagi Mátyás elmondta, hogy az új perrendtartás elfogadását követően – számos bíró részvételével – azonnal elkezdődött a jogszabályhoz kapcsolódó bírósági tananyag kifejlesztése, amelynek szakmai lektorálását a Kúria bírái végezték. A polgári ügyszakos bírának kéthetes, intenzív továbbképzésen kellett részt venniük, amelynek elvégzését követően kötelező vizsgát kell tenniük a megváltozott joganyagból.

„A közigazgatással minden állampolgár kapcsolatba kerül” - hangsúlyozta előadásának kezdetén dr. Barabás Gergely közigazgatási bíró, aki a közigazgatási perrendtartás kapcsán három témáról beszélt: a bírósági szervezetet érintő változásokról, a bírói útról, azaz arról, hogy a továbbiakban milyen cselekmények ellen lesz helye kereset előterjesztésének, valamint a bírói döntések végrehajtásáról. A szakértő alapvetésként rögzítette, hogy jogállami, alkotmányossági érdek fűződik ahhoz, hogy a közigazgatás úgynevezett túlhatalmát egy független fórum ellenőrizze. Egyedi ügyekben a közigazgatási bíróság dönt arról, hogy a közigazgatási szervek, hatóságok megtartották-e a jogszabályokat – a bíróság tehát kizárólag jogszerűségi szempontból vizsgálja a közigazgatás működését. A kollégiumvezető-helyettes hasonlatához kapcsolódva dr. Barabás Gergely az új közigazgatási perrendtartást ahhoz hasonlította, mint amikor teljesen új KRESZ-táblák jelennek meg az utak mentén: új a jogszabály, „ilyen törvény még nem volt a magyar jogrendszerben”. Az előadó hangsúlyozta továbbá, hogy a hatósági döntések mellett minden, a polgárok jogait és kötelezettségeit – összességében a polgárok jogi helyzetét – érintő közigazgatási cselekményt megtámadhatóvá lesz az új jogszabály.

Újságírói kérdésre válaszolva a konzultáció végén elhangzott, hogy míg a január elején hatályba lépő közigazgatási perrendtartás jelentős szervezeti változásokat fog előidézni a Fővárosi Törvényszéken, addig a Pp. kapcsán ilyen átalakulásokra nem kell számítani.